

اون آلتیجی مکتوب

سویشدن

بعض شهرلر واردرکه نه ابدیه تاریخیه سی ، نه آثار مشهوره سی، نه ده زراعی، تجاری، صناعی بر خصوصیتی واردر: سوق وقوعات ایله برقاچ عائله کلش ، اوراده برسکنای موقت تشکیل ایتش، صوکره آهسته آهسته عائلات موجوده نك مقداری ایله برلکنده عدد مساکن آرتهرق اورتهیه بر شهر چیقمشدر. ایشه سویش بونوع بلده لردندر. قاناک کشادن اول بوراسی بر کوچک کوی، بحر احمدده کزن کیلرک حقیر براسکله سی ایدی؛ صندال المقله کینن، بالقله بسیله ن برقاچ یوز کشتی بوراده خسیس برنصیبه حیاته قناعت ایدیوردی؛ کوی ترقی ایده میور، عدد نفوس حس اولنه بیله جک درجه ده دیکشمیوردی. طبیعت بر مخلوقک اتساع سعادتیی چون لازم کلن هر واسطه یی بورادن دریغ ایتشدی: بتون اطراف هر امید زراعتی بکنظرده اولدورن بخیل ویا بس برچول؛ ایچه جک صویوق، حرارت جویه درجه اعتدالک تحملسوز برنسبتده فوقنده . . یالکز بو ارض موانه

براز مشفق کورونن بردکوز وارکه اوده مبدول بالیقاريله
 آنحق کوی خلقنى ضبطه قادر اوله بیلوردی . بتون افقه
 شامل بر نظر هیچ بر نقطه ده بر تبسم زراعی، بر ذره نباتیه
 کوره من؛ منظره تا اوزاقلرده کی اوبوز طاغیرله محاط
 بر قوملقدن، حزین وسوزان بر بادیه تهادن عبارت..
 بو عالم بی حیات ایچنده بر بلده بختیاری ترقیه نائل
 اوله بیلیمک ایچون فوق العاده بر حادثه ارضیه، غیر مأمول
 بر نعمت سماویه ایستر؛ قاناک عملیات حفریه سی بو بدبخت
 اسکله ایچون عادتاً اوله بر فرصت اولدی. بو کون بر دقینه
 بشریه کبی قریه ایچنده بر قاچ یوز مهندس، اون بیک
 قدر عمله، یوز لجه ارباب اخذواعطا کورولدی.

بوراده سوزی، ساکن اولدیغ «اوتل بل نهر» ک

صاحبی اختیار فرانسزه ترک ایدیورم :

— کورملى ایدی: اونه حرکت، نه حیات نه اخذواعطا،
 نه شطارت، نه ایام مسعوده ایدی! کوندوز آتشین قوملر،
 آتشین روزکارلر، وجودی قاووران شعاعات شمسیه
 آره سنده آقشامه قدر یورولانلر غروب دن صوکره
 چادرلره، کلبه لره طاغیلورلر، بوش چولی شوق و شراب
 نقراتی ایله طولدور یورلردی. هر کس چوق چالیشیور،
 چوق اکلنیور، دائماً قازانیور، لایتقطع صرف ایدیوردی.

Metin 11

Süveys'ten

Bazı şehirler vardır ki ne ebniye-i târihiyesi, ne âsâr-ı meşhûresi, ne de zirâî, ticârî husûsiyeti vardır. Sevk-ı vukûât ile birkaç âile gelmiş, orada bir süknâ-yı muvâkkat teşkil etmiş, sonra âheste âheste âilât-ı mevcûdenin miktarı ile birlikte aded-i mesâkin artarak ortaya bir şehir çıkmıştır. İşte Süveys bu nev' beldelerdendir. Kanalın küşâdından evvel burası bir küçük köy, bahr-ı ahmerde gezen gemilerin hakîr bir iskelesi idi. Sandalcılıkla geçinen, balıkla beslenen birkaç yüz kişi burada hasîs bir nasîbe-i hayâta kanâat ediyordu. Köy terakkî edemiyor, aded-i nüfûs hiss olunabilecek derecede değişmiyordu.

Tabiât bir mahlûkun ittisâ-ı saâdeti için lâzım gelen her vâsitâyı buradan dirîğ etmişti. Bütün etrâf her ümîd-i zirâati yek-nazarda öldüren bahîl ve yâbis bir çöl, içecek su yok, harâret-i cevviye derece-i i'tidâlin tahammülsüz bir nisbette fevkinde. Yalnız bu arz-ı mevâdda biraz müşfik gerünen bir deniz var ki o da mebzûl balıklarıyla ancak köy halkını zabta kâdir olabiliyordu.

Bütün ufka şâmil bir nazar hiçbir noktada bir tebessüm-i zirâî, bir zerre-i nebâtiyye göremez. Manzara tâ uzaklardaki o bozdağlarla muhât bir kumluktan hazîn ve sûzân bir bâdiye-i tenhâdan ibâret. Bu âlem-i bî-hayât içinde bir belde bahtiyârî-i terakkîye nâil olabilmek için fevkalâde bir hâdise-i arziyye, gayr-ı me'mûl bir ni'met-i semâviyye ister. Kanalın amelîyyât-ı hafriyyesi u bed-baht iskele için âdetâ öyle bir fırsat oldu bugün bir defîne-i beşeriye gibi karye içinde birkaç yüz mühendis, on bin kadar amele, yüzlerce erbâb-ı ahz u atâ görüldü.

Burada sözü sâkin olduğum Otel Belair'in sâhibi ihtiyâr Fransıza terk ediyorum:

Görmeli idi. O ne hareket, ne hayât, ne ahz u atâ, ne şetâret, ne eyyâm-ı mes'ûde idi. Gündüz âteşin kumlar, âteşin rüzârlar, vücûdu kavuran şuâât-ı şemsiye arasında akşama kadar yorulanlar, gurûbdan sonra çadırlara, külbelere dağılıyorlar, boş çölü şevk u şarab nakarâtı ile dolduruyorlardı. Herkes çok çalışıyor, çok eğleniyor, dâimâ kazanıyor, lâ-yenkâtı' sarf ediyordu.

Cenâb Şehâbeddin, *Hac Yolunda*, Matbaa-i Kanâat, İstanbul, 1341, s. 210-211.

Metin 11: Sözlük

Farsça kelime ve tamlamalar:

Küşâd	Açma
Yek-nazar	Bir bakış
Sûzân	Yakıcı
Bed-baht	Şanssız, bahtı kara
Âteşîn	Ateşli
Külbe	Kulübe

Arapça kelime ve tamlamalar:

Ebniye-i târihiyye	Tarihi binalar
Âsâr-ı meşhûre	Meşhur eserler
Sevk-ı vukûât	Olayların sevkiyle
Süknâ-yı muvâkkat	Geçici oturma yerleri
Âilât-ı mevcûde	Var olan aileler
Aded-i mesâkin	Oturanların sayısı, nüfus
Bahr-ı ahmer	Kızıldeniz
Nasîbe-i hayât	Hayattan nasibe
Aded-i nüfûs	Nüfus sayısı
İttisâ-ı saâdeti	Mutluluğu genişletme
Ümîd-i zirâati	Tarım yapma umudu
Harâret-i cevviye	Hava sıcaklığı
Arz-ı mevâdd	Maddeler âlemi, görünen âlem
Tebessüm-i zirâî	Ziraatın gülümsemesi
Zerre-i nebâtiyye	Bitkinin zerresi
Muhât	Çevrilmiş
Bâdiye-i tenhâ	Kimsesiz, تنها çöl
Âlem-i bî-hayât	Hayat belirtisi olmayan yer
Bahtiyârî-i terakkîye	İlerlemenin bahtiyarlığı
Gayr-ı me'mûl	Umulmayan, beklenmeyen
Ameliyyât-ı hafriyyesi	Kazıma işlemi
Defîne-i beşeriye	İnsanlık definesi
Erbâb-ı ahz u atâ	Alışveriş yapacak olanlar
Şuâât-ı şemsiye	Güneşin ışıkları
Lâ-yenkati'	Kesintisiz, bitmez
Yâbis	Kuru